

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Αριστογείτονος 19
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - Καλλιθέα
Τηλέφωνο: 2131604565
ΦΑΞ: 2131604566

Καλλιθέα, 04-03-2016

Αριθμός απόφασης: 700

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

- α. Του άρθρου 63 του Ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170), όπως ισχύει.
- β. Της παρ. 3 του άρθρου 47 του Ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69).
- γ. Του άρθρου 59 του π.δ. 111/2014 (Α' 178) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών».
- δ. Του άρθρου 6 της αριθμ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014 (ΦΕΚ Β' 865, 1079 και 1846) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «Ανακαθορισμός της εσωτερικής διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και μετονομασία ορισμένων από αυτές», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- ε. Της ΠΟΔ 1002/31.12.2013 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 55/16-1-2014) «Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 του Ν. 4174/2013 (Ειδική Διοικητική Διαδικασία – Ενδικοφανής προσφυγή), όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει από 1/1/2014 και καθορισμός λεπτομερειών για τη λειτουργία της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, την εφαρμοστέα διαδικασία και τον τρόπο έκδοσης των αποφάσεων αυτής».

2. Την ΠΟΔ 1069/4-3-2014 Εγκύρω η της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθμόν Δ.Ε.Δ. Β1 1052867 ΕΞ 2015/21.04.2015 (ΦΕΚ 815 / τ. Β' / 07.05.2015) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών.

4. Τη με ημερομηνία κατάθεσης 06-11-2015 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανή προσφυγή της ..... , ΑΦΜ ....., κατοίκου ....., οδός ....., κατά της με ημερομηνία έκδοσης 20-10-2015 και με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2015 της Γ.Γ.Δ.Ε., και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τη με ημερομηνία έκδοσης 20-10-2015 και με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2015 της Γ.Γ.Δ.Ε., της οποίας ζητείται η επανεξέταση.

6. Τις απόψεις της Δ.Ο.Υ. ΙΓ' Αθηνών.

7. Την από 29-02-2016 εισήγηση του Α6 τμήματος της Υπηρεσίας μας.

Επί της από 06-11-2015 και με αριθμό πρωτοκόλλου ..... ενδικοφανούς προσφυγής της ..... , η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με τη με ημερομηνία έκδοσης 20-10-2015 και με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2015 της Γ.Γ.Δ.Ε. επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων συνολικού ύψους €2.413,65 (κύριος φόρος ύψους €2.223,48 και συμπληρωματικός φόρος ύψους €190,17) βάσει της με αριθμό ..... δήλωσης ΕΝ.Φ.Ι.Α. της προσφεύγουσας.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την επανεξέταση της προσβαλλόμενης πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2015 της Γ.Γ.Δ.Ε. και την απαλλαγή της από κάθε φόρο, άλλως τον ανάλογο περιορισμό αυτού, προβάλλοντας τους παρακάτω λόγους:

- Ο προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας των εντός αντικειμενικού προσδιορισμού ακινήτων της δεν είναι νόμιμος λόγω μη αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων και απόκλισής τους από τις πραγματικές αγοραίες, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 41 παρ. 1 του Ν. 1249/1982, οι φορολογικές αξίες των ακινήτων αναπροσαρμόζονται το βραδύτερο ανά διετία με σκοπό οι αξίες που αποτελούν τη βάση φορολόγησης να συμβαδίζουν προς τις αγοραίες, ενώ η πάροδος απράκτου της διετίας χωρίς αναπροσαρμογή των τιμών, ώστε να απεικονίζουν τη μείωση των αγοραίων τιμών, συνιστά παράνομη παράλειψη έκδοσης κανονιστικής πράξης εκ μέρους της διοίκησης (ΟΛΣΤΕ 4003/2014).
- Ο προσδιορισμός της φορολογητέας αξίας των εκτός αντικειμενικού προσδιορισμού ακινήτων της δεν είναι νόμιμος, καθώς η προκύπτουσα αξία τους δεν ανταποκρίνεται στις παρούσες συνθήκες της χώρας και στην πραγματική τους αξία (επί της οποίας και μόνο πρέπει να φορολογηθεί κάθε Έλληνας πολίτης), αντιβαίνοντας προς τις αρχές της αναλογικής ισότητας για τη συνεισφορά στα δημόσια βάρη και της δίκαιης φορολόγησης με βάση το ίδιο το αντικείμενο της φορολογίας, ενώ ο προκύπτων κατά τον τρόπο αυτό φόρος συνιστά υπέρμετρη επιβάρυνση της ιδιοκτησίας κατά παράβαση του άρθρου

17 του Συντάγματος και του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.). Συνεπώς, ο καταλογισθείς σε βάρος της προσφεύγουσας ΕΝ.Φ.Ι.Α. είναι μη νόμιμος, καθώς στηρίζεται σε μη νόμιμα προσδιορισμένες φορολογικές αξίες ακινήτων.

- Ο νομοθέτης προβαίνει σε διπλή φορολόγηση (λόγω της επιβολής επί της ακίνητης περιουσίας αφενός του κύριου και αφετέρου του συμπληρωματικού φόρου ΕΝ.Φ.Ι.Α.), κατά παράβαση της αρχής της φορολογικής ισότητας, που καθιερώνεται από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 5 του Συντάγματος. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα κάνει λόγο για διπλή φορολόγηση, αφού καταβάλλει φόρο για τα ίδια ακίνητά της, μία φορά επί της φορολογητέας αξίας ενός εκάστου και μία φορά επί της συνολικής αξίας τους, παραβιαζόμενης με αυτόν τον τρόπο της αρχής της φορολογικής ισότητας, πολλών μάλλον που το αφορολόγητο όριο (ως προς την επιβολή του συμπληρωματικού φόρου) και το ύψος των συντελεστών του συμπληρωματικού φόρου δε συνδέονται με τη φοροδοτική ικανότητα της προσφεύγουσας, ούτε με την πραγματική αξία των ακινήτων της. Συνεπώς, ο συμπληρωματικός φόρος είναι αντισυνταγματικός και μη νόμιμος.
- Αντικείμενο του φόρου αποτελούν και τα απρόσοδα ακίνητα. Πιο συγκεκριμένα, η υπαγωγή τέτοιων ακινήτων σε φόρο ακίνητης περιουσίας αφενός συνιστά υπέρμετρη επιβάρυνση της ιδιοκτησίας, κατά παράβαση του άρθρου 17 του Συντάγματος και του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.), και αφετέρου έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος, αφού, υπό τις συνθήκες αυτές, η κυριότητα του ακινήτου, ως αντικείμενο του φόρου, δε θα αποτελεί, για τον ιδιοκτήτη, ένδειξη αντίστοιχης φοροδοτικής ικανότητας, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η φορολόγηση κάθε πολίτη ανάλογα με τις δυνάμεις του.

Επειδή, η δημόσια διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95 & 1 του Συντάγματος (ΣτΕ 8721/1992, 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Επειδή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, για τον προσδιορισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. η διοίκηση υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4223/2013, μεταξύ άλλων και σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 του Ν. 1249/1982 περί αντικειμενικού τρόπου προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας των ακινήτων, καθώς και των εν ισχύ αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών περί αναπροσαρμογής των αντικειμενικών αξιών.

Επειδή, εξάλλου, οι κανονιστικές αποφάσεις της διοίκησης προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ.

Επειδή, για την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α., προκειμένου για κτίσματα εντός ή εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού, για τα οποία δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, η διοίκηση υποχρεούται σε εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2α του άρθρου 4 του Ν. 4223/2013, η δε αρμοδιότητα του φορολογικού οργάνου κατά την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. είναι δέσμια.

Επειδή, σε κάθε περίπτωση, ο έλεγχος της συνταγματικότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 87 παρ. 2 και 93 παρ. 4 του Συντάγματος, ανήκει στη δικαιοδοσία των Δικαστηρίων και δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα των οργάνων της διοίκησης, τα οποία οφείλουν να εφαρμόζουν το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο.

Επειδή, βάσει δικαστηριακής και διοικητικής νομολογίας, γίνεται δεκτό ότι η αποφυγή της διπλής φορολογίας αποτελεί μεν αρχή της φορολογικής πολιτικής, δεν αποτελεί, όμως, συνταγματική επιταγή, της οποίας η παράβαση θα καθιστούσε ανεφάρμοστο τον τυχόν θεσπίζοντα αυτήν νόμο και, ως εκ τούτου, όταν το ίδιο πρόσωπο υποβάλλεται για την ίδια φορολογητέα ύλη σε διάφορες φορολογίες βάσει διαφορετικών διατάξεων, δεν παραβιάζεται η αρχή της φορολογικής ισότητας (ΣτΕ 933, 934/1952, 924/1954, 1396/1956, 153/1960, 429-432/1986, 4071/1987 και Γνωμ. ΝΣΚ 634/2012, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Γ.Γ.Δ.Ε. και κοινοποιήθηκε με τη με αριθ. ΠΟΛ. 1083/11-4-2013 εγκύκλιο ΥΠΟΙΚ).

Επειδή, εν προκειμένω, για την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α., προβλέπεται ο προσδιορισμός κύριου και συμπληρωματικού φόρου, βάσει των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του Ν. 4223/2013.

Επειδή, όπως προκύπτει από την εισηγητική έκθεση του Ν. 4223/2013, ο νομοθέτης με την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. επί της περιουσίας, απέβλεψε, επιτρεπτώς κατά το άρθρο 78 παρ. 1 του Συντάγματος, στη φοροδοτική ικανότητα που απορρέει από αυτή καθεαυτή την κατοχή της ακίνητης περιουσίας, ως φορολογητέας ύλης διαφορετικής από το εισόδημα, δοθέντος ότι, κατά τη συνταγματική αυτή διάταξη, αντικείμενο φορολογικής επιβαρύνσεως μπορούν να αποτελέσουν όχι μόνον το εισόδημα, αλλά, αυτοτελώς, και η περιουσία, οι δαπάνες ή οι συναλλαγές (ΣτΕ 1972/2012, ΣΤΕ 3343/2013).

Ως εκ τούτου, η ύπαρξη προσόδου από το ακίνητο δεν αποτελεί προϋπόθεση ή κριτήριο υπαγωγής στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ούτε, άλλωστε, η μη συνεκτίμηση, κατά την επιβολή του επιδίκου φόρου, της υπάρξεως (ή μη) εισοδήματος από το βαρυνόμενο ακίνητο συνιστά, μόνη αυτή, παράβαση της συνταγματικής αρχής της ίσης, αναλόγως της φοροδοτικής ικανότητας εκάστου, επιβαρύνσεως.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της με ημερομηνία κατάθεσης 06-11-2015 και με αριθμό πρωτοκόλλου .....
ενδικοφανούς προσφυγής της ..... με ΑΦΜ .....

Οριστική φορολογική υποχρέωση της υπόχρεης με βάση την παρούσα απόφαση:

Ποσό Καταβολής ΕΝ.Φ.Ι.Α. για το Έτος 2015: €2.413,65

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με τη με ημερομηνία έκδοσης 20-10-2015 και με αριθμό ειδοποίησης ..... πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου Ν. 4223/2013 (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) έτους 2015 (ΑΧΚ ..../.....) της Γ.Γ.Δ.Ε..

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στην υπόχρεη.

Ακριβές Αντίγραφο

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α6**

a.a.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΕΡΒΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της με υποχρέωση, επί ποινή απαραδέκτου άσκησης της προσφυγής, επίδοσης επικυρωμένου αντιγράφου αυτής στην Υπηρεσία μας εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την άσκησή της (άρθ. 126 Ν. 2717/99).